

Domoljub

V Ljubljani 19. februarja 1941

Leto 54 Štev. 8

Program brez vsebine

V taboru bivše liberalne stranke in njene kulture območja že dolgo časa vre in se trga. Kakor drugod, je tudi pri nas liberalizem ostal popolnoma brez vsake privlačnosti. Njegovi nauki, ki so bili pred svetovno vojno in deloma tudi še pozneje zelo privlačni za širše množice, so se izkazali v praktičnem življenju kot nemogoči zlasti z nastopom komunizma, ki je bila zanj liberalno urejena država najboljša priložnost, da se razbohoti do svojih skrajnosti. Na drugi strani pa je močno razviti in razširjeni krščanski socialni nauk dokazal, da je sodobno socialno vprašanje povzročil prav za prav politični in gospodarski liberalizem. O tem niso prepričani le pripadniki krščanskega svetovnega naziranja, marveč tudi večina drugih, ki nikakor ne zagovarjajo našega socialnega nauka. Zato opažamo splošen pojav, kako evropske države iščejo novih poti, po katerih naj bi se razvijalo njih življenje. Stranke, ki so prej živele od liberalizma in visoko dvigale njegov prapor, se ga danes sramujejo, ker vedo, da je že davno nesposoben, kvaren in nemogoč. Velika gibanja, ki jih je sprožil val svobodomiselstva, hite z vso silo spreminjati svoj zmotni in zastareli program.

Tudi v našem kulturnem in političnem gibanju moremo opazovati podobne pojave. Slovenski liberalizem se levi. Krčevito išče nove poti, ki bi opravičila njegovo skupnost in ji dala zopet novega zagona. V znamenju tega zagona je izšel pred kratkim v tako zvanem naprednem časopisju proglas, ob katerem se je baje združilo več naprednih skupin in ekupinic v enotno napredno fronto. Kaj pravi ta proglas? Težko je povedati. Novega nam ne pove ničesar. Označuje ga le želja, da bi pretrgal z dosedanjimi taktiki dela, ne prisvoji si pa nobene nove vsebine, ki bi celotno gibanje zaokrenila na novo, bolj plodovito pot. Pravilno in hvalevredno je prizadevanje za nov socialni red, kot ga zahteva proglas. Toda kateri je ta novi socialni red? Mi poznamo že več izdelanih socialnih sistemov. Na katerega misli proglas? Vse nejasno. Nejasnost vlada v proglasu tam, kjer govori o novem socialnem redu, nejasnost, ko govori o ureditvi naše države in o skupnem sožitju jugoslovenskih narodov.

Tako je program, ki ga je izdala združena napredna mladina, suha oblika brez prave vsebine, ki bi dala vsemu proglasu živ-

Da ne pozabimo

Zopet smo slišali odločno in resno besedo o tisti nevarnosti, ki je tudi sredi krvave bojne žaloigre ne smemo izgubiti izpred oči. Besedo je spregovoril ob otvirni zasedanja banskega sveta ban dr. Marko Natlačen, in nevarnost, ki nanjo mislimo, je komunizem.

Ne smemo namreč misliti, da je komunizem nehal biti nevaren. Mnoga dejstva kažejo, da se je njegova propaganda okrepila. Sedanja vojna je pač najbolj uspešno netivo za njegovo razširjanje.

Odkar imamo pri nas redne diplomatske odnose s Sovjetsko Rusijo, je opaziti, da postajajo naši komunisti vedno bolj in bolj predrzni. Najbolj nazorno nam o tem pričajo pač sovjetski filmi, ki se vrtijo že po vsej Sloveniji ter nudijo komunistom dobrodošlo pobudo. Komunizem pri nas, zlasti na Hrvaškem in v Srbiji, se je že tako razširil, da opozarjajo nanj že inozemski listi.

Ko mi na eni strani poudarjamo, da se je treba proti komunizmu boriti predvsem

idejno, to je, s pravim krščanskim mišljenjem in življenjem, pa zopet nočemo omalovaževati tistih sredstev, ki jih mora predvsem državna oblast tudi sicer uporabljati proti zločincem in upornikom. Popolnoma v smislu krščanskega nauka je, da oblast uporablja silo, kadar je to treba. Zdi se, da le prevečkrat uživa zločin komunizma neko svobodo, ki bi mu po zakonih splošne blaginje ne šla. V tem smislu je treba torej umeti klic ministra dr. Franca Kulovca po močni roki, ki bo izgnala komuniste iz našega javnega življenja. Kakor je resnično, da se ideja pobija z idejo, tako je tudi resnično, da se sila pobija s silo. In komunizem pomeni največje nasilje.

Zal moramo ugotoviti, da je spet naše tako zvano napredno časopisje tisto, ki daje komunizmu veliko potuho. Tu vrši to časopisje zelo nevarno igro. Spričo sedanjega položaja bi celo rekli, da je to več ko nevarno. Čas bi bil, da se vsi Slovenci brez razlike politične opredelitve postavimo v enotno fronto proti komunizmu.

Južnoafriške angleške čete, ki te dni od juga prodirajo v italijansko Abesinijo.

ljenjsko moč. Mladina, ki sledi takemu programu, ne ve, zakaj naj se bori. V njem ne bo našla nikoli tiste privlačne, dušo in srce privlačujoče sile, ki mora prešiniti mladega človeka in ga pripraviti za borbo. Kako vse drugače je v krščanskem socialnem progra-

mu! Kako vse drugače tudi v našem socialno političnem programu! Tu je vse jasno, določeno, nič se ne prikriva, življenjsko in osvobodilno. In zato je tudi že vnaprej gotovo, komu bo pripadla naloga, da bo ustvarjal novi pravni in socialni red.

Južnoafriške čete so v ital. Somaliji zasedle že nad 25 tisoč kvadratnih kilometrov ozemlja.

Angleške čete se začele prodirati v italijansko Eritrejo tudi ob obali Rdečega morja.

Anglija ni v Afriki in ne v Abesiniji dosegla nobenega odločilnega uspeha, sodi italijanska agencija Stefani.

Priznati je treba vodstvo večine

V soboto, 15. februarja zvečer je minister dr. Kulovec, izredno lepo sprejet in navdušeno pozdravljen, govoril v Mariboru v palači Zadrugne gospodarske banke. Najprej se je gospod minister dotaknil svojega celjskega govora, ki ga politični nasprotniki niso hoteli prav razumeti.

Dr. Kulovec je ugotovil:

Zgodovinske pooblastile naroda.

Naši prijateljič si stavljajo vprašanje, kdo ima v Sloveniji večina. Eno je gotovo, da je tisti, ki to vprašanje stavijo, nimajo in je nikdar imeli ne bodo. Kaj povedo volitve v razna zastopstva celih 40 let in še več nazaj? Volitve, pri katerih ni bilo treba glasov šteti na molen ali na fizičova zrna in pri kratkih volitvah z volišč odstranjevali zaupnikov neljubih strank. Številke teh volitev so vsem na razpolago in te številke govore tako zgovorno, da se oni, ki po večini sprašujejo, pred vsem narodom samo smešijo. Casi so preresni, da bi o tem še nadalje razpravljali. Tukaj se slovesno izjavljam, da imamo mi zgodovinsko pooblastilo slovenskega naroda,

da ga zastopamo v domačem političnem in državnem življenju.

Zavedamo se svoje moči.

Silno se motijo oni, ki gledajo v mojem prizadevanju za pomirjenje v političnem življenju in za podpiranje večinske stranke v splošno narodnih in državnih ozirih — našo slabost. Mi smo rekli svojo besedo. Ker se zavedamo svoje moči, hočemo biti pravični. Zato pred zgodovino ne bomo mi nosili odgovornosti, če se majhen del naroda iz strankarsko-političnih razlogov ne bo hotel dvigniti višje in bo napačno tolmačil naše cilje in namene.

Na dnevnem redu se silna vprašanja.

Ali ne stopajo na dnevni red silna vprašanja našega naroda in naše države? Ali naj naš narod dovoli, da vsak poidelec presoja ta vprašanja z gledišča svojega ozkega strankarskega zeljnika? Ali naj res mislimo, da je vse govorjenje o nacionalizmu in patriotizmu frazarenje, ko gleda ponajveč iz vsakega kota in vsake besede le gola skrb za ozko lastno strankarsko korist?

Demokracija je priznanje večine.

Naši politični nasprotniki se v svojih razpravah sklicujejo na demokracijo, kakor da mi vsi ne bi vedeli, da pomeni prav demokracija oblast večine ob dobrohotni kritike manjšine. Še enkrat poudarjam: Mi hočemo pomirjenje, ker smo močni. Zgodovina nam ne bo mogla očitati, da nismo v teh težkih časih storili vsega, kar je bilo potrebno.

Hočemo samoupravo.

Zatem je dr. Kulovec zopet podčrtal zahteve slovenskega naroda po samoupravi, po slovenski banovini in izjavil, da slovenski narod ne bo prenehal s svojim političnim bojem za široko samoupravo, za banovino Slovenijo, dokler si je ne bo izvojeval.

To je naše načelno stališče. Toda pri tem poudarjam, da smo Slovenci vedno imeli razumevanje za prednost in nujnost neodložljivih splošnih državnih vprašanj. Če smo tako delali v rednih časih, toliko bolj bomo tako delali v današnjih časih evropske in svetovne vojne.

Pretekli teden nam ni prinesel kaj posebnega novega na bojiščih. Obe vojskujoci se stranki brusita meče, pripravljata topove, granate in bombe, preizkušata letala in pregledujeta ostalo orožje, da bo ob svojem času brezhibno delovalo. Obe stranki se zavedata, da gre sedaj zares, da bodoči spopadi ne bodo za šalo, marveč se bodo odločevale velike reči. Nihče ne dvomi, da se ne bi zbirali temni oblaki in gorje, kjer se bodo izlili nad ubogo ljudsko paro. Kajti tedaj ne bo šlo samo za običajno zmago ali poraz, marveč bo šlo za popolno uničenje ali enega ali drugega.

V okvir vojske preteklega tedna moramo v prvi vrsti spraviti napore vojskujocih se držav, da potegnejo v vojni vrtnice nekatero do sedaj še nevojskujocih se države. V ospredju je bil pretekli teden obisk generala Franka v Italiji in Franciji. Različna so uganjanja o Frankovem potovanju. Povsem verjetno je mnenje tistih, ki trdijo, da bi Italija in Nemčija radi pripravili Španijo do tega, da bi stopila v vojsko na strani osižnih velenil in tako pustila nemško vojsko preko Pirenejev na Gibraltar in dalje v Afriko. Ob tej priliki so pa tudi hoteli omečati maršala Petaina, da bi odstopil nemški vojski nekaj pristanišč v južni Franciji, dalje francosko ladjeve in pa različna oporišča v Tuniziji in Maroku, od koder bi mogla nemška vojska skupno z italijansko napasti angleško armado, ki je zasedla že vso Libijo in je namerila svoje korake proti glavnemu mestu Tripolitanije. Kaj sta koristnega odnesli Italija in Nemčija od tega posvetovanja, ni mogoče zvedeti. Toda iz pisanja časopisov je mogoče sklepati, da kakšnih posebnih uspehov nista dosegli. General Franko prav dobro ve, kako velika nesreča je vojska za deželo in zaradi tega, čeprav je zelo hvaležen za vso pomoč, katero sta mu dali Nemčija in Italija za časa državljanske vojske v Španiji, vendar pa zopet ne toliko, da bi se odločil,

Teden dni vojne

da bi napovedal Angliji vojsko. Hoče še nadalje ostati izven vojne vihre, posebno zato, ker se ni mogoče predvideti, da bosta Italija in Nemčija zmagali. Nekaj podobnega je tudi s starim, a zelo izkušenim maršalom Petainom. Ta se vedno sklicuje, da se boče dosledno držati pogodb premirja, ki pa nič ne doletajo, da mora Francija izročiti kakšno pristanišče Nemčiji v Južni Franciji ali v Afriki.

Steer pa imata Italija in Nemčija itak dosti zelo pripravnih pristanišč na zahodnem obrežju Italije in je tudi verjetno, da bodo postala ravno ta pristanišča važna baza za vkrcavanje nemške in italijanske vojske, da se prepelje na afriška tla. Verjetno že čakajo v teh pristaniščih cele divizije italijanske in nemške vojske, ki se bodo prepeljale v Afriko. Prav zaradi tega so baje angleške pomorske sile prišle pred pristanišče Genova in ga divje bombardirale ter napravile veliko škodo.

Angleške čete so jugozahodno od Benghazija prodrle okrog 300 km daleč proti Tripolisu. Trenutno pa ni kaj posebnega slišati o tamkajšnjem bojišču. Angleška poročila pravijo, da se morajo čete, ki so skoraj dva meseca neprestano prodirale od Sidi Baranija dalje, preko Bardije, Tobruka, Cirene in Benghazija, imeti nekoliko počitka in da se bodo že ob pravem času zakadile skozi puščavo in zavzele Tripolitanijo. Pravijo tudi, da je potrebno v zasedenih pokrajinah organizirati upravo, da bo v redu poslovala. In res so Angleži postavili za guvernerja za zasedene pokrajine v Libiji generala Wilsona. Koliko drži eno ali drugo, ne moremo vedeti. Vendar se pa Angleži le ne bodo smeli predolgo obirati in odlašati z nadaljnjo ofenzivo, da jih ne bodo združene nem-

ške in italijanske divizije prehiteli in zažele protiofenzive. Kajti verjetno je, da bi se le posrečilo prepeljati v Afriko potrebne divizije in začeti protiofenzivo in uničiti velike angleške uspehe.

Na drugih afriških bojiščih so se pa bili v preteklem tednu prav hudi boji. Angleži so od vseh strani navallli na italijanski imperij v Eritreji, Abesiniji in Somaliji. Čeprav poročajo italijanski viri o legendarni hrabrosti italijanske vojske, vendar Angleži nevzdržno prodirajo in skušajo na vseh koncih in krajih trgati kos za kosom od velikega posestva. Angleži so prodrli že daleč v Eritrejo in jo zavzeli prav lep kos, ravno tako tudi Abesinije in Somalije. Tu se prav posebno odlikujejo južnoafriške čete, ki so pripeljale s seboj ogromno tankov, avtomobilov in raznovrstnega orožja.

Poleg bojišč med Nemčijo in Anglijo, in bojišč na afriških tleh, pa se nam obetajo še nova bojišča že za bližnjo bodočnost; tudi na jugovzhodu Evrope, to je na Balkanu. V Romunijo so že pred več meseci prišle nemške čete, baje zato, da bodo učile Romune vojskovanja z modernim orožjem. Sprva je bilo teh čet malo, sedaj so pa nastale že menda cele armade. Zato je angleška vlada izjavila, da Romunija, ker je zasedena od nemške vojske, ni več svobodna in zato nima pomena, da bi bili Angleži z Romunijo v diplomatskih stikih. Angleška vlada je kratkoma odpoklicala svoje zastopnike, to je poslanika in konzule, ki so se vkrcali v mestu Konstanci na neko turško ladjo in odšli v Carigrad, od koder bodo nadaljevali pot v domovino. Sicer še ni napovedana vojska, a se kaj lahko zgodi, da bodo lepega dne prileteli angleški bombniki nad Romunijo in bombardirali petrolejske vrelce, od koder teče dragocena nafta v pretežni večini v Nemčijo. Naj pade samo ena angleška bomba na Romunijo in novo bojišče bo tu.

Za ohranitev našega miru

Te dni sta potovala v Nemčijo predsednik naše vlade Dragiša Cvetkovič in zunanji minister dr. Cincar Markovič. Do tega potovanja je prišlo v prvi vrsti zato, da se naši državi v bližnji bodočnosti zagotovi popoln mir, ki si ga vsi tako vroče želimo, čeprav naše žrtve, ki gredo na oltar miru, niso majhne.

Angleški napad na Italijansko Genovo

V nedeljo 9. februarja zjutraj pred nastopom dneva je del angleškega brodovja priplul v Genovski zaliv. Skupina je štela sledeče ladje: oklopnico »Renown« (32.000 ton), oklopnico »Malaya« (31.000), nosilko letal »Ark Royal« (22.500), križarko »Sheffield« (10.000 ton) ter večje število rušilcev in manjših pomorskih edinic. Italijani so z znamenji vprašali, kdo so.

Dobili so takoj odgovor, navaden ob takih prilikah. Angleške ladje so namreč začele neusmiljeno bruhati granate na genovsko пристanišče, železniško postajo in gotove tovarne. Po 15 minutah so italijanske obalne baterije začele odgovarjati z ognjem. 20 granat manjšega kalibra je priletelo 400 metrov od angleških edinic. Nobena ladja ni bila poškodovana. Sovražna letala so poskušala napasti angleške bojne ladje, napad jim pa ni uspel, ker so jim ga preprečili angleški lovci, ki so sestrelili 2 italijanski letali.

Kje se bo odločila usoda te vojne?

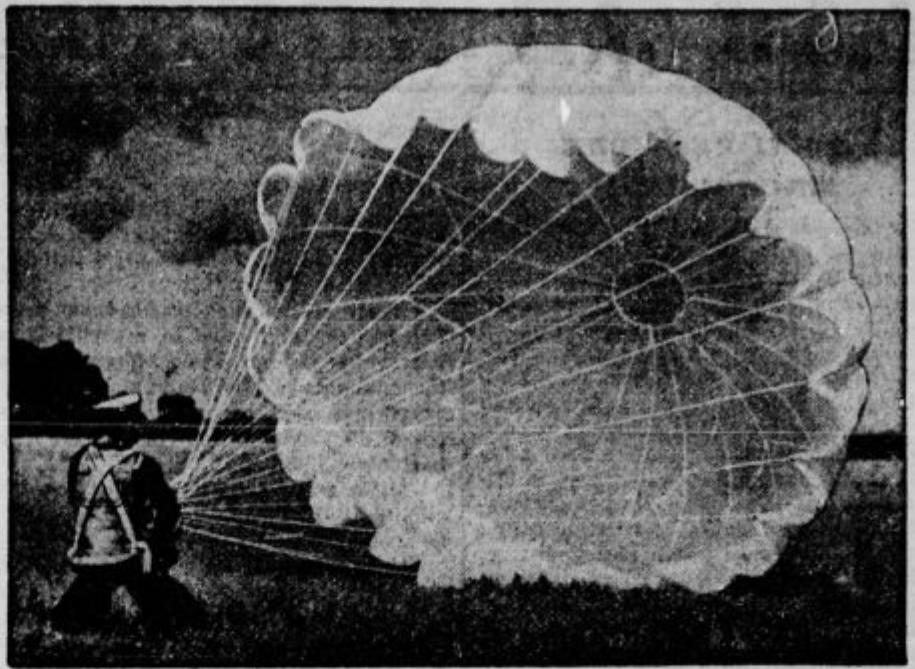
O tem so mnenja različna. Francoski general Duval je nedavno napisal v »Journal« sledeče: Gotovo je, da gre za avstralsko vojno industrijo in celo za indijsko, toda to še zdaleč ne more zadostiti potrebam motoriziranih oddelkov, ki nastopajo v Cirenaiki, Eritreji in Abesiniji. Za te oddelke, ki so nujno potrebni pri današnjem vojskovanju, drži prometna pot nujno preko severnega Atlantika, verjetno pa celo preko južnega, okoli rtiča Dobre Nade. Tako je na Atlantiku križišče vseh poti, ki so pomembne za Anglijo, in zaradi tega Atlantski ocean ostane tudi v bodoče glavno pozorišče vojne, medtem ko so ostala vojna pozorišča, celo tista v Afriki, v vojaškem oziru drugotnega pomena. Na Atlantskem morju se verjetno odigrava največja igra, tista, ki nam jo je napovedal Hitler, ko je govoril o podmorniški vojni do konca.

Franco in Mussolini sta se sestala

Vladar Španije general Franco in voditelj Italije Mussolini sta se sestala 12. februarja v Bordigheri pri Genovi. Uradno obvestilo o tem sestanku ugotavlja vsestransko in popolno enakost gledanja na razna mednarodna vprašanja, ki se tičejo Evrope v sedanjih zgodovinskih trenutkih.

V Rimu razlagajo sestanek takole:

1. Ta sestanek med dvema državnikoma, ki ju družijo tesno politično tovarištvo, bo imel velik pomen glede na trenutne vojaške in politične okoliščine. Značilno je, da je prišel Franco v Italijo in je s tem sam najboljšje zanikal neko sovražno propagando. 2. Obisk generala Franca je bil v Italiji sprejet z veliko prisrčnostjo, ki združuje oba bratska naroda. 3. Pri sestanku v Rordigheri so v prvi vrsti obravnavali samo vprašanja, ki se tičejo obeh držav, Italije in Španije.

Angleški padalec pri sestanku pospravlja par...

Petrolej je duša modernega vojskovanja. Angleži pretakajo od Mosula pa do palestinske obale petrolej kar po cevih, ki so skrbno zastražene od vojaštva.

Strašen napad na vdorne luke v Franciji

V soboto, 15. februarja zvečer so angleške letalske sile izvedle doslej največji in najučinkovitejši napad na nemške vdorne luke ob francoski obali. Vse nebo od Boulogneja do Ostendeja je bilo rdečerumeno. Na francoski obali so se dvigali ogromni ognji in črni stebri dima, eksplozije pa so bile tako hude, da so se treste biše in žveketale šipe po mestih in vaseh južne in jugovzhodne angleške obale. — Prebivalstvo je vstalo in navdušeno vpilo, ko je val za valom angleških bombnikov letel proti določenim ciljem na sovražni obali. Ljudje so stali več ur in opazovali peklenške prizore na drugi strani Rokava. Zlasti hudo so bili napadeni Calais, Boulogne, rt Gris Nez in Ostende,

Bombardiranje je bilo tako silovito, da se je vsa francoska obala zdela kot ogromen

goreč pas. Angleški letalci so vrgli na stotine zažigalnih in eksplozivnih bomb. Požar se je razširjal od Calaisa do Dunkerquea, najhuje pa je bil bombardiran Boulogne, kljub temu, da je nastopila sovražnikova protiletalska artilerija. Bombardiranje je trajalo nad tri ure in na svoji silovitosti ves čas ni prav nič popustilo.

V noči od one sobote na nedeljo so angleški bombniki v spremstvu lovcev spet napadli industrijska središča v Porurju. Od prejšnje noči je v Duisburgu gorelo še vedno 17 velikih ognjev, v Gelsenkirchenu pa 9. Napadeni pa so bili tudi Rotterdam (ladjedelnice), Den Helder in pa Ostende.

Bolgari in Nemci uradno zavračajo vesti o pribodu nemške vojske v Bolgarijo.

KAJ JE NOVEGA

Visoka cerkvena imenovanja

Sv. oče papež Pij XII. je imenoval: za apostolskega protonotarja ad instar participantium g. Ivana Sušnika, kanonika-seniorja stolnega kapitlja ljubljanskega; za svoje hišne prelate gg. dr. Antona Breznika, ravnatelja škofijske gimnazije v Zavodu sv. Stanislava, Janeza Kalana, promoterja mednarodnih kongresov Kristusa Kralja in dr. Alojzija Odarja, profesorja teološke fakultete; za svoje prave tajne komornike (nadšteviline) z naslovom monsignor: gg. Joža Jagodica, škofijskega kanclerja in Alojzija Markeža, ekonom v Zavodu sv. Stanislava; za svoje častne tajne komornike z naslovom monsignor: gg. dr. Janeza Knifca, profesorja škofijske gimnazije, Vojteha Hybaška, profesorja škofijske gimnazije v p. in Matija Škerbeca, dekana v Kranju; za svoje častne komornike z mečem in plaščem (laičnega reda): gg. Ivana Martelanca, ravnatelja Vzajemne zavarovalnice, inž. Jožefa Sodjo, ravnatelja uprave »Slovenec«, in dr. Stanislava Žitka, odvetnika v Ljubljani.

Osebnosti

o Pisatelj g. Finžgar odlikovan. Ob priliki svoje 70-letnice je bil slovenski pisatelj g. Franc Sal. Finžgar odlikovan z redom Jugoslovanske krone II. stopnje. Čestitamo!

s 70 letnik je postal duhovni svetnik Valentin Remžgar, župnik v Dol. Logatcu. Na mnoga leta!

o 50 letnik je postal te dni vodja skladišča Jugoslovanske tiskarne g. Janez Okorn. Bog ga živi še mnogo let!

o 80 let je dopolnila gdč. Julija Borovaky, bivša strokovna učiteljica v Ljubljani.

Domače novice

o Če primerjamo stanje življenjskih stroškov avgusta 1939 s stanjem januarja 1941, dobimo naslednjo sliko: stroški za prehrano so povečani za 65.50%; stroški za kurjavo in razsvetljavo so povečani za 32.89%; izdatki za stanovanje so ostali nespremenjeni. Skupno so življenjski stroški narasli za 53.29%. — Kaj pa plače, zlasti plače državnih uslužbencev? Za koliko so se povečale v označenem razdobju ko že l. 1939 po izjavah merodajnih činiteljev niso dosegle eksistenčnega minimuma?

o Naš življenjski prostor. V »Gorenjec« čitamo pod tem naslovom tudi sledeče: »V spominu imamo zadnji mir, ki ni pravičen za noben narod, tudi za nas ne.«

To je morda velika rana na našem narodnem telesu, toda mi nismo barbari. Kot miroljuben narod prenašamo to dejstvo sicer z bolestanjo, toda prežeti smo z velikim zaupanjem,

o Kakor v konkordatskem boju. Zagrebški list »Nova srbska riječ« piše: »Vsak srbski knez nosi svoj politični program v svoji duši. Pokazal pa ga je, ko je ustvarjal Jugo-

slavijo. Vendar je pa srbska cerkev in pravoslavna duhovščina pozorno spremljala vsakršno dejanje in vse, kar se tiče našega naroda. Kadar bo treba, bo rekla svojo besedo, kakor jo je rekla v konkordatskem boju in v vsakem nevarnem času skupaj s tistimi, ki so za to poklicani.«

Proti kašlju vam priporočamo izvrstni Remedia sirup. Dobiva se v vseh lekarnah. Zahtevajte izrecno samo domači preparat Remedia sirup, ki je kvalitetno prav tak kot drugi inozemski preparati. Za Slovenijo je poverjenc glavno zastopstvo poznani lekarni Bahovec v Ljubljani.

o Za ostrejšo cenzuro filmov so se izjavili ravnatelji vseh srednješolskih zavodov v moravski banovini.

o Srednja Jugoslavija. Graška »Tagespost« je te dni poročala, da je bil dne 1. svečana letos v Ljubljani odprt novi dom nemškega Kulturbunda, in sicer v stari patricijskih hiši na Starem trgu, kjer so pripravljene prijetni prostori in kjer je odprta tudi razstava nemških umetnikov v Sloveniji. — Nato list poroča o delovanju nemškega Kulturbunda v Novi Gradiški na Hrvaškem, kjer Fritz Holzschuh vsak četrtek vodi tako imenovani »domovinski večer«, kjer obiskovalci pod njegovim vodstvom obravnavajo važna vprašanja ter prepevajo nemške pesmi. »Tagespost« sklepa to svoje poročilo s stavkom: »Nemštvo v Novi Gradiški je na dobri poti.«

o Sprejem mladeničev v inženjersko in konjeniško podčastniško šolo v starosti od 18 do 21 let. Rok za prijavo v inženjersko šolo je do 15. marca, v konjeniško do 15. aprila. Vsa tozadevna pojasnila dobite ustno ali pisмено: Koncesionirana pisarna Per Franc, kapetan v p., Ljubljana, Maistrova ulica 14. — Za pismeni odgovor priložite kolek ali znamke za 10 din.

o Pretirana je trditev, da je sporazum omogočil dr. Anton Korošec s tem, da je strmoglavil Stojadinovičevo vlado. Narodni sporazum je med drugim omogočila Jugoslovanska nacionalna stranka, piše nedeljsko »Jutro«, glasilo najbolj zagrizenega dela najbolj zagrizene centralistične stranke v Jugoslaviji. Kako potrpežljiv je časopisni papir!

o 17 mater, ki imajo več kot sedem otrok je odlikovala nemška vlada v Aleksandrovcu pri Banjaluki. — Kolajne — bronaste ali srebrne — je razdelil materam poseben odposlanec iz Berlina.

o Stara smodnišnica na Ljubljanskem polju je te dni končno prešla v popolno last mestne občine z vsemi zemljiškimi parcelami, ki obsegajo nad 9000 kvadratnih metrov.

VINA

Za težko delo je močno vino!
Dobite ga najlažje v
Centralni višarni v Ljubljani

o 25 pomočnikov so doslej odpustili mariborski pekovski mojstri, ker se je zaradi pomanjkanja moke in uvedbe krušnih nakaznic silno skrčila potrošnja kruha.

o Borski rudniki — nemška last. Kakor poroča list »Süd-Ost Echo« je bil med nemškim gospodar. zastopstvom pod vodstvom generalnega konzula v Belgradu von Neuhausena in zastopniki večine francoskih delničarjev borskih rudnikov podpisan v Parizu

sporazum, po katerem preide večina delnice tega rudnika v nemške roke. Borski rudniki predstavljajo eno največjih in najvažnejših jugoslovanskih rudniških podjetij. Po obilju rude, odstotku bakra in drugih dragocenih kovin, ki jih ima ta rudnik, je borsko podjetje za Španijo na drugem mestu v Evropi.

o Za peko kruha se sme odslej uporabiti največ 50% enotne pšenične moke in najmanj 50% presejane koruzne moke. Enotna pšenična moka se lahko nadomesti do dve petini s krompirjem. Upravne oblasti prve stopnje bodo določevale s svojimi odloki odstotek mešanja pri peki kruha v mesih po prej označenih odnosov med pšenico in koruzno moko, oziroma krompirjem.

o Neznana podmornica je na Atlantskem oceanu na poti iz Durbanu v Južni Afriki v Sev. Afriko potopila 7200 tonsko jugoslovansko ladjo »Dubac«.

o V gosti megli se je ključavničarski pomočnik Novak France iz Mengša z motorjem zaletel na cesli v Št. Vid v voz drv. V bolnišnici je revež podlegel smrtni poškodbi.

o 100 kg težkega soma so ujeli ribiči v Donavi pri Belgradu.

o Lobanjo si je prebil. Blizu druge žavajnice v Tremerjih pri Celju so progovni delavci čistili s proge sneg. Med njimi je bil 28 letni Jože Vetrih iz Lokroveca pri Celju. Okrog treh je pripeljal po progi od Zidanega mosta ljubljanski brzovlak, istočasno po njemu nasproti tovorni vlak iz Celja. Vetrih se je umaknil in se naslonil na lopatin ročaj. V tem trenutku je privozil brzovlak in treščil v lopatino oporišče ter odbil Vetriha, da je padel v osemmetrskem loku na nasip ob Savinji in si prebil lobanjo na temenu in obležal mrtev.

o Proračun ljubljanskega okr. cestnega odbora za novih 9 mesecev znaša 3.680.950 din. Cestna doklada 10%.

o 90 milijonov dinarjev bodo na Hrvaškem porabili za povečanje starih in za gradnjo novih bolnišnic in zdravilišč.

o Pripeta »pomorska trdnjava«. Na Hvaru so nedavno pokopali devet italijanskih mornarjev, ki so našli smrt zaradi napada neke tuje podmornice na njihovo ladjo in pripeto »pomorsko trdnjavo«. Kmetje ki so opazovali borbo, pravijo, da je podmornica iz oddaljenosti približno treh kilometrov večkrat ustrelila proti ladji in že po šestem strelu je italijanski vlačilec eksplodiral. Kmalu nato se je podmornica potopila in se spet prikazala, da bi zavzela boljše stališče proti »pomorski trdnjavi«. Toda tedaj se je prikazalo na nebu jugoslovansko letalo in takoj se je podmornica spet potopila, bržkone misleč, da je priletelo italijansko letalo. Hvarski ribiči so potem reševali brodolomce. Potegnili so devet trupel in jih pokopali na hvarskem pokopališču. »Pomorsko trdnjavo«, ki je ostala pri nas 24 ur, pa je nek drug italijanski vlačilec odvelkel proti Visu.

o 8 padalom se je zašel. Pri Trebinju v Hercegovini se je bil pred kratkem s padalom spustil italijanski letalec, po činu častnik. Ko je padel na tla, si je zlomil nogo. Oblastem je izjavil, da je s svojim letalom zašel. Ko mu je zmanjkalo tudi bencina, je skušal hitro najti primeren prostor za pristanež. To se mu pa zaradi hribovitosti ozemlja ni posrečilo, zato je skočil s padalom, letalo pa je prepustil svoji usodi. Letalo je kmalu nato treščilo ob hrib in se razbilo.

RAZGLED PO SVETU

Admiral Darlan - Petainov naslednik

Te dni so francoski listi objavili besedilo ustavnega določila, po katerem je admiral Darlan imenovan za naslednika sedanjega državnega voditelja Francije maršala Petaina. Besedilo se glasi: »Mi, maršal Francije in šef francoske države odredjamo na podlagi zakona z dne 10. julija 1940.: § 1. Če bi iz kakršnega koli razloga pred potrditvijo nove ustave po ljudstvu bil oviran pri opravljanju poslov državnega poglavarja, tedaj bi admiral Darlan prevzel te posele. § 2. Če admiral Darlan iz kateregakoli razloga ne bi mogel prevzeti teh poslov, tedaj da bo zamenjala osebnost, ki jo bo ministrski svet za to določil z večino glasov. Do postavitve te osebnosti bo posele opravljal ministrski svet.

1.870 km elektrificiranih železnic je sedaj v Rusiji; največ na Kavkazu.

670.000 tujih delavcev, večinoma iz krajev, ki jih je Nemčija v sedanji vojni zasedla, je bilo leta 1940 zaposlenih v Nemčiji.

Grška vlada zavrača poročila sovražnikov, da bi grška vlada dovolila v Grčiji izkreati štiri divizije.

Madžarski parlament je odobril dogovor o večnem prijateljstvu med Madžarsko in Jugoslavijo.

V madžarski Budimpešti govorijo, da bo Anglija prekinila diplomatske odnose tudi z Bolgarsko in Madžarsko.

100 novih milijard za orožje zahteva Roosevelt od ameriške zbornice.

Izdajanje vseh listov v tujih jezikih je prepovedal predsednik brazilske republike.

Potniški promet je zelo omejila bolgarska vlada; pravijo, da zaradi pomanjkanja kuriva.

Za vrhovnega poveljnika vseh oboroženih sil v Čirenaiki je imenovan angleški general Wilson.

Močne enote angleške vojne mornarice so tri dni križarile po Atlantskem oceanu, ne da bi srečale kakšno sovražno ladjo.

100.000 frankov za siromašne družine v zasedeni Franciji je dal sv. oče pariškemu nadškofu-kardinalu.

Maršal Graziani snuje novo obrambno črto pred Tripolisom, piše Cianovo glasilo »Telegraf«.

Na mino je zadel nekje v Sredozemlju in se potopil 17.800 tonski italijanski parnik »Conte Rosso«.

Poskus vreči Italijo iz vojne, se ni posrečil, zato je Anglija prisiljena prositi Ameriko za pomoč, domnevajo italijanski listi.

Večji razstavni prostor kot vsaka druga država, bo imela Italija na spomladanskem sejmu v nemškem Leipzigu.

Če bomo dali Angliji vse pomoč, bo ostala Amerika izven sedanje vojne, je izjavil voditelj amer. republikancev Willkie.

Švedska bo podvojila svoje vojske, mornarico in obrežno obrambo, je izjavil vojni minister Seld.

Za balkansko obrambno zvezo, ki bi razpolagala s 100 divizijami vojske, se zavzema Turčija.

15 italijanskih letal je sestrelilo grško letalstvo v dveh dneh, trdijo Grki. Italijani pa pišejo o zbitju 11 grških letal.

Odnosaji med Japonsko in Ameriko niso bili še nekdar slabši kakor so danes, je izjavil japonski zunanji minister Matsuoka.

Angleški bombniki so zopet močno napadli Porurje in francoska pristanišča, nemški pa razna angleška mesta.

Rooseveltov zakon za neomejeno pomoč Angliji je bil 9. februarja v ameriški poslanski zbornici sprejet z 250 proti 165 glasovom. Zdaj pride ta zakon še pred senat.

Angleži so pretekli teden bombardirali nemški Hanover in druga mesta v zasedenem ozemlju.

Nemci so ponovno metali bombe na angleško Malto in Suez.

Za Bolgarijo bi pomenilo samomer, če bi se skušala z orožjem upreti nemški zasedbi, poroča sofijski list »Zora«.

Kadar kupujete

ASPIRIN

tablete, ne pozabite pogledati, da li vsak zavitek in vsaka posamezna tableta nosi „Bayer“ jev križ, ki ga mora imeti. Ne namreč Aspirina brez „Bayer“ jevega križa.

Opisno reg. pod št. št. 7357 od 22. marta 1940.

Italijansko časopisje oporeka, da bi bil promet med Italijo in Albanijo ukinjen.

Na vrnitev v domovino se pripravljajo japonski državljani iz Združenih držav.

Svojega poslanika v Grčiji je nenadno odstavila Romunija.

V Romuniji so prepovedane vse politične ustanove.

Grčije se ne bo z nikomur pogajala in se bo vojskovala do zmage, pišejo grški listi.

Že tretjega svojega zaupnika Jamesa Conanta, najodločnejšega pristaša pomoči za Anglijo, je poslal Roosevelt z letalom v Anglijo.

20 novih ladij je dobila v zadnjih mesecih angleška vojna mornarica.

Rooseveltov zaupnik Hopkins je po prihodu iz Londona v Ameriko izjavil časnika-jem, da prav nič ne dvomi o tem, da bo Anglija zmagala.

Hudo je zbolel bivši španski kralj Alfonso XIII.

Na zahtevo italijanskih oblasti bosta zaprta ameriška konzulata v Palermu in Napoliju.

Italijansko trditev, da je Genova nevojaško mesto, zanikajo Angleži, češ da so italijanski obrežni topovi streljali na angleške ladje.

Po bombardiranju Genove je italijansko vojno brodovje odplovalo od Sicilije, pa Angleži — niso hoteli sprejeti boja, piše rimska »Tribuna«.

Polne pesti denarja so Angleži nasuli Turkom, odkar so Turki načeli vprašanje o vrnitvi Dodekaneza, je napisal te dni Gayda, Mussolinijev zaupnik.

13 oboroženih angleških trgovskih ladij so potopile v vodah Atlantskega oceana nemške vojne ladje, poročajo iz Berlina.

Ni izključeno, da bo Avstralija napadena, ker je oskrbovalnica Anglije z živežom, je povedal namestnik avstralskega ministrskega predsednika.

Italijani so se navadili Libijo ljubiti kakor svojo domovino, zato bo Libija spet italijanska, piše »Corriere della Sera«.

Angleži se pripravljajo tudi na daljnem vzhodu za morebitni spopad z Japonsko. Tu vidimo letališče in hangarje v Singapuru.

Padalci se polagoma spuščajo v sovražno zaledje, kjer bodo rušili sovražnikove naprave.

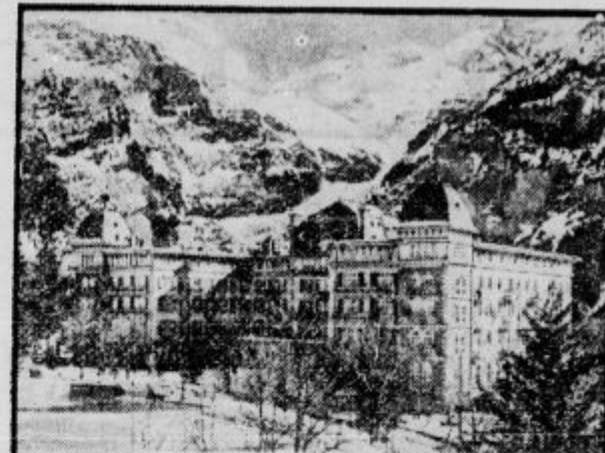
Mesto Lindos na otoku Rodosu, ki ga te dni Angleži zelo bombardirajo.

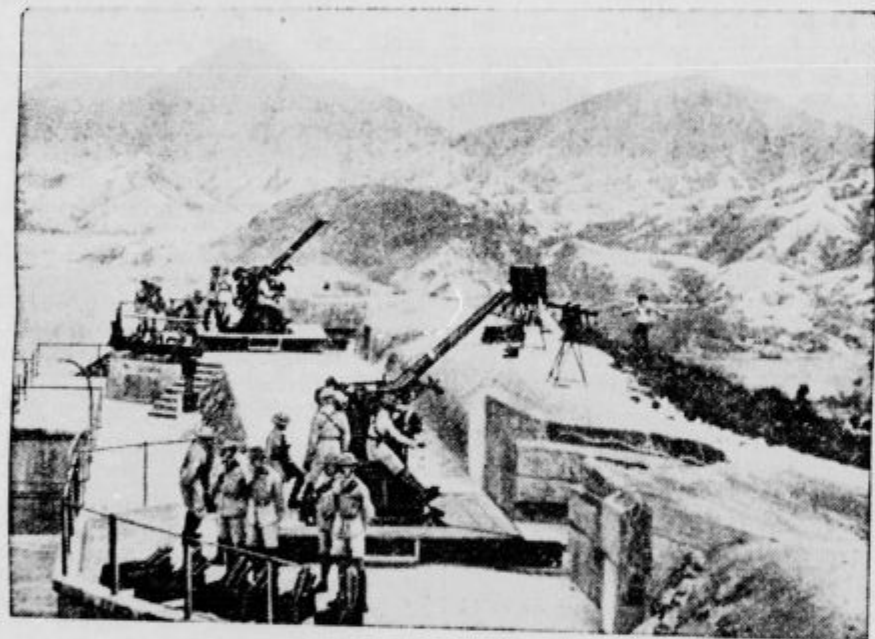
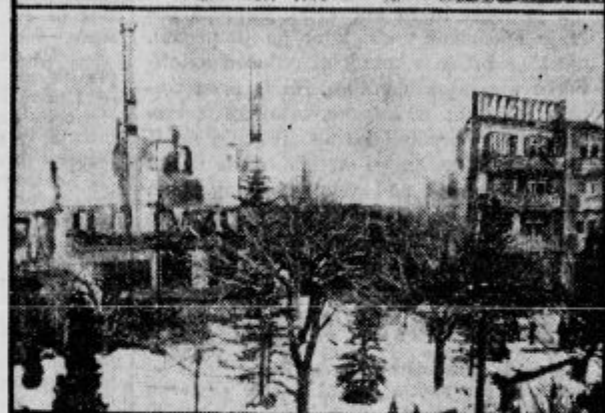
Dej mesta. Nekatera padala se še niso odprla.

Obersalzberg v Avstriji, kjer se Hitler večkrat mudi.

Hotel Baer v Grindelwaldu (Švica) je zgorel. Na sliki: prejšnji hotel in pogorišče.

Angleške utrjene postojanke v Hongkongu v južni Kitajski

Fronta v Abesiniji. Abesinski četniki vstajajo na sovražnika

Pristanišče in utrdbе na otoku Rodosu.

Pogled na angleško pristanišče in trdnjavo Singapur na polotoku Malakj v vzhodni Aziji.

Nemški padalci nad sovražnim ozemljem.

Če me petrolej, kakor se je to zgodilo pretekli teden v Bolgariji, ko se je prevrnil in vnel vlak, natovorjen s petrolejem.

Petrolej gori! Nemci se morajo v Romuniji heriti proti sabotazi, ki jim uničuje petrolejske naprave.

† Martin Primc

V Ljubljani je odšel ono sredo po večno plačilo g. Martin Prime, krojaški mojster, oče gdč. Štefke Primčeve, uradnice v »Domoljubovic« in »Slovenčevic« upravi. Blagemu pokojniku večni mir, žalujoči g. soprogi in gdč. hčerki pa iskreno sožalje!

dan in god posestnik Matija Zorman. Delavec je, a vseeno ima čas za cerkvene pobožnosti, zakaj dobro se zaveda, da je nedelja Gospodov dan. Ze več let je skrben cerkveni ključar v Komendi. »Domoljub« je že mnogo let njegov tedenski prijatelj. Svoje premoženje naklada na božje obresti, ker podpira pomoči potrebne. Bog nam daj še mnogo takih mož! Našega šestdesetletnika pa ohrani mnogo let zdravega in srečnega!

Moravče. Spet so se ovile naše črne zastave s črnimi trakovi ter se sklonile nad odprtimi grobom. V naše duše pa je legla globoka žalost. Pokopali smo namreč te dni vrliga mladčiča Krulca Antona iz Zaloga. Konec lanskega leta se je bil prehladil in od tedaj ni bil več zdrav. Kako vesel je bil, ko je dobil službo v kmetijski zadrugi v Moravčah, saj za drugo težko delo zaradi pohabljenih nog ni bil sposoben. Pa te sreče ni užival dolgo. Komaj 22 pomladi je štelo njegovo mlado življenje. Bil je član Marijine družbe, apostolstva mož in fantov, Kat. akcije, fantovskega oddelka in prosvetnega društva. Povsod ga je odlikovalo zgledno krščansko življenje in marljivo delovanje. Počivaj v miru in uživaj večno plačilo!

Mekinje. Dne 10. febr. sta se poročila Franc Humar, organist in posestnik v Nevljah, ter Marija Košir p. d. Ožbovčeva s Podjelš, oba včlanjena pri Mar. družbi; nevesta je bila svoj čas tudi nje prednica. Novoporočencema je pri poročni maši lepo prepeval domači pevski zbor. Bilo srečno! — Zimska pomoč, katero je s hvalevredno vneslo

izvedlo učiteljstvo tukajšnje šole, je donesla 609 din, vrednost v živilih pa še znatno presega to vsoto. — Zastava Prosv. društva in mladeniške Mar. družbe, narejena l. 1908, je bila zadnji čas temeljito prenovljena. Svila (moaré) je večji del nova, vse tri slike pa — delo g. A. Rojca — so čisto nove. Skupen strošek je znašal 2480 din. Prosvetno društvo je posebno hvaležno čč. frančiškankam-misionarkam v Ljubljani, ki so za tako nizko ceno odlično izvršile poverjeno jim delo. Slovesen blagoslov zastave bo opravil 2. marca popoldne po večernicah domači župnik.

Praproče pri Zagorju. Tu je umrla blaga žena Karolina Krajšek v 70. letu starosti. Bolehala je 6 let na srcu, nazadnje se jo je lotila še gripa. Zelo rada je čitala »Domoljub«. Pokojnica je bila dvakrat poročena. 22 let je vodila v vdovskem stanu obsežno posestvo. Naj počiva v miru!

Zužemberk. Zelo lepo spominsko slovesnost za pokojnim voditeljem dr. Korošcem smo imeli 2. febr. Prirredilo jo je Prosvetno društvo skupno s Fant. odsekom in Dekl. krožkom. — Poročila sta se Košiček Hinko, občinski sluga in Berta Lavrič, oba cerkvena pevca in prosvetna delavca. Želimo jima veliko božjega blagoslova! — Novo gostilno bomo v kratkem dobili v Zužemberku. Da je zelo »potrebna«, se vidi iz tega, ker je sedna gostilna oddaljena od nje 20 korakov. — Nekatero gostilno v naši okolici se ne menijo za policijsko uro, čeprav je tam okoli »oko postave«.

Naznanila

n Bled. Na pustno nedeljo zvečer ob 8 bodo nastopili v Prosvetnem domu igralci Narodnega gledališča v Ljubljani z veseligrro »Ljubim te...« Igra je bila v Ljubljani zelo topla sprejeta. Zato pričakujemo velikega obiska. — Na pustni terek pa do domače Prosvetno društvo podalo burko »Pričarani ženine« s priljubljenim igralcem g. Trefalom v glavni vlogi. Lepo vabimo!

n Prosvetno društvo v Vodčah igra v nedeljo 23. februarja t. l. popoldne po litanijah Finžgarjevega »Divjega lovca«. Pridite vsi zanesljivo!

n Katoliško prosvetno društvo v Retečah uprizori v nedeljo, 23. febr. ob 3 popoldne v Društvenem domu burko v 3 dejanjih »Lumpacij Vagabund«. Ker je čisti dobiček te prireditve namenjen za kritje dolga pri Kmetijski strojni zadrugi v

Dobro namočeno - na pol oprano!

Schichtova
Ženska hvala
Pranje in pranje
Vodovodna

Retečah, je dolžnost vseh članov zadruga, da se igre gotovo udeležijo. Vabljeni pa tudi drugi prijatelji poštene zabave!

n Dramatični odsek Prosvetnega društva na Brdu uprizori na pustno nedeljo 23. februarja t. l. ob 3 popoldne v dvorani na Brdu veseligrro v 4 dejanjih »Striček milijonar«. Pridite, da se boste poštene zabavali in od srca nasmejali!

n Olševki. Prosvetno društvo iz Olševka priredi v nedeljo 23. februarja t. l. ob 3 pop. v Prosvetnem domu v Voklem ljudsko igro iz turških časov v 8 slikah »Miklova Zalca«. Vljudno vabljeni. Bog živi!

n Kulturno prosvetni odsek gasilske čete Brusnice pri Novem mestu priredi na pustno

Rabljeva roka

Angleško spisal J. Fletcher Ray.
Poslovenil Franc Poljanec.

Kraj pa, kjer je bilo Dete rojeno, prav tja sem šla za Jožefom, je bila jama ali votlina zraven gostilne. Ta jama je bila deloma v skalo vsekana, deloma pa so bile stene iz surovega kamna; držala se je planjav, s katerih je živina po strmi, s travo obrasli stezi mogla vanjo priti. Imela je široka lesena vrata, skoznje se je prišlo v jamo. To je torej bil hlev. Praviš, da si ga videla. Oči tistega dne, ko so ga moje oči prvokrat videle, se je pač malo spremenil. Okna ni imel. Svetloba je prihajala vanj skozi vrata. Tla so bila na debelo pokrita in nastlana s slamo. Sena je bilo tudi dovolj in ležišč za vole.

Na tem ljubkem kraju sem prvokrat srečala Marijo, blagoslovljeno od Gospoda. In čeprav bi živela še enkrat tako dolgo življenje, kakor mi je usojeno, mi bo njen obraz vedno prekrasno dehtel. Vstala je in se mi nasmehnila. »Pozdravljena,« je dejala, »in mir s teboj! Iz vsega srca se ti zahvalim, da si mi ob uri moje stiske prišla pomagat.« In zopet se mi je nasmehnila, tako da nisem mogla drugače, kakor da sem jo vzljubila. Moje srce je odšlo k njej, in vem, da jo bom ljubila prav dotlej, dokler se moje oči ne zapro v svetem spanju.

Suzana, da bi ti moje besede mogle povedati o tej deklici, ki ga ji ni para. Njen obraz ti pač morena popisati, toda tega, kar so mi pravile njene oči, tega noben jezik ne more povedati. Jaka je lepa ko cvetlice na polju, in

čista ko golobica v jutru. Vem, da zaljšega obraza ne bom videla, dokler ne odidem odtod, da si ogledam obraze božjih otrok. Ta živinska staja so bila posvečena tla, posvečena za njeno navzočnostjo. Obležena je bila v belo nadahnjeno obleko, dasi od dolgega potovanja umazano. Bila je videti daleč proč od zemeljskih reči. In dasi je bila v hlevu, vanj ni spadala. Njena navzočnost je posvečevala kraj, kjer je delala.

Nato sem se spomnila svoje dolžnosti, bila sem namreč vsa iz sebe, in začela sem zbirati slamo, ki je ležala naokoli, in sem ji iz oblačil in odej, ki jih je nosil osliček pripravila posteljo, saj je bila vsa preutrujena. Z vzdihom je legla in se mi skoz trudne veke napol nasmehnila. Dobro se spominjam, kako so tele oči šle za menoj, ko sem se svoje naloge lotila. Postavila sem prednjo kruha, oliv in suhih smokev, ki sem jih s seboj prinesla. Medtem je Jožef v drugi votlini pri ognju grel kozje mleko. Ko je bilo vse pripravljeno, mi je rekla, naj prisetem; in z rokami, sklenjenimi na prsih in s sklonjeno glavo se je zahvaljevala Bogu; in tako sva se odtešali.

Nato sem vstala in pripravila ugodnejši prostor za počitek, toda Marija je rajši hodila okoli; v tem se je kazala večšo. Sama sem sedla in jo opazovala. Zdaj pa zdaj so se ji temne oči napolnile s solzami; vendar ni z besedico potožila, ampak za vse, kar sem ji naredila, je z menoj prijazno govorila, pa naj sem ji samo čelo obrisala.

Kmalu je prišla neka deklica iz gostilne, prinesla cvetja in želela kaj narediti in pomagati. Dobro se spominjam izraza svetega strahu in spoštovanja na njenem licu, ko je gledala Marijin obraz. Na jok ji je šlo, ko sem ji rekla, da drugega ni nič treba in da lahko očide.

Nato je Marija vzela cvetlice in jih splela v venec in jih položila v jasli, ki sem jih bila

pripravila za Dete. Nato se je obrnila vstran in si obrisala solze. In moje srce je napolnila veliko hrepenenje in usmiljenje, kakor ga nisem nikoli poznala za nobeno ženo, kar sem jim stregla. Ej, res ne vem zakaj; toda pri tej nežni in ljubki deklici iz Nazareta je bilo nekaj, česar pri nobeni drugi nisem videla. Ko je stala s sklonjeno glavo, z eno roko počivala na dnu jasli, z drugo si pokrivala obraz, in med tem tiho jokala, sem mislila, da mi bo srce počilo. Prikradla sem se k njej in ji roko položila na ramo: »Nikar, otrok moj,« sem ji dejala, »hči moja, nikar se ne boj. Potolaži se, tvoj čas je blizu.«

Pogledala me je in se tako globoko nasmehnila, da sem jo še bolj vzljubila. Oči so ji sijale tiho in sveto skoz njene migljajoče solze. »Odpusti mi, prosim te,« je dejala, »morebiti, da ne razumeš. To ni bolečina (njena roka je segla proti ledjem), ne,« se je zopet nasmehnila, »to ni bolečina. Ampak čudim se in bojim, vse mi je tako čudovito,« in tedaj je v njenih očeh zasijala svetloba, da nisem mogla razumeti.

»Ali si slišala,« je dejala, »prerokbo, da ima dete biti rojeno od Device?«

»Ko sem ji potrdila, da jo poznam, je bila v duši videti pomirjena. »Poslušaj me, Joana,« je začela. »Hude dni so ljudje o meni dvomili. Ti, Joana, si morda slišala, da se mi je v Nazaretu v dnevnem hladu prikazal angel. Sedela sem po palmami in se veselila sladkega vonja svetlic, ki sem jih bila nabrala, ko je prijazen glas kakor šumljanje listov spregovoril moje ime in mi napovedal čudovite reči, ki so imele nadne priti.«

Iti mi bo skoz poročno dolino. Za nekatere je to smrtna dolina. Če bi prišel klic, da naj grem skoz to dolino, sem, da veš, da so mi je angel zares prikazal in mi napovedal, da bom rodila Sina; in da bo to Dete, ki ga bom rodila, božji Sin in da se bo imenoval Jezus.

nedeljo popoldne ob treh dve veseloigri od Vombergerja. Pristržno vabljeni!

n Iz Legije koroških borcev. V nedeljo, dne 23. februarja t. l. bosta dva občna zbora in sicer v Rajhenburgu ob 9 dopoldne in v Zagradcu ob 15. Vabimo vse člane!

n Prosvetno društvo Sv. Križ pri Litiji bo na pustno nedeljo priredilo v dvorani predstavo, kjer bo nastopilo čez 20 igralcev in se obeta občinstvu veliko poštenega užitka in zabave, kajti toliko igralcev na našem odru še ni nikdar nastopilo. Požrtvovalna igralska družina bo poskrbela, da se boste do solz nasmejali in videli vso slikovitost kmečkega življenja na prenovljenem odru. Torej pridite!

n Nova Oselica. Tukajšnja KKZ bo imela dne 23. februarja 1941 ob 3 popoldne občni zbor. Vsi kmetje, se na občni zbor vabite, posebno pa vsi člani!

n Upravni odbor Hranilnice dravske banovine je namesto slovesne otvoritve podružnice v Kranju, daroval tamošnji zimski pomoči 5000 din.

n Prosvetno društvo v Komendi priredi na pustno nedeljo, dne 23. t. m. veselo komedijo »Zanikrna trojica« ali »Lumpacij vagabund« ob 3 popoldne. Igra je polna humorja. Pridite!

n Prosvetno društvo v Cerkljah na Gorenjskem vprižori v nedeljo, 23. februarja ob pol 4 popoldne v Ljudskem domu veseloigro v 3 dejanjih »Matavej Matijac«. K udeležbi najlepše vabljeni!

n Prosvetno društvo v Belih vodah bo igralo na pustno nedeljo dve igri: »Jezičnega dohtarja« in »Kisla gobca«. Smeha bo toliko, da ga ne bo mogoče spraviti v vse belovodske koše, in da bodo še sosedje lahko tega veselja deležni, katere lepo vabimo!

n Prosvetno društvo v Raki pri Krškem vprižori v nedeljo, 23. februarja ob 3 popoldne v društveni dvorani tridejanko »Pričarani ženinc«. Prijatelji smeha, vabljeni!

n V Društvenem domu v Sv. Pavlu bodo igrali na pustno nedeljo ob 3 popoldne komedijo v 3 dejanjih »Pričarani ženinc«. Zabavno. Na svidenje torej!

n Prosvetno društvo v Dragatušu priredi na pustno nedeljo veseloigro »Dve nevestic«. Prijatelji poštene zabave vabljeni!

n Dekliški kroček v Hotiču pri Litiji, uprižori v nedeljo, 23. februarja t. l. ob 3 popoldne v Zgornjem Hotiču v šoli igro: »Roksana«. Vstopnina običajna. Vabljeni!

Crn kanarček. V Buenos Airesu so imeli razstavo ptičev. Ljubitelji pevcev so zbrali tam 454 redkih primerov kanarčkov med katerimi so »vrvice« brez primere. Tudi v barvnih otenkih po ptice nekaj svojevrstnega. Največ jih je rume-

ne barve, med razstavljenimi eksemplari pa najdeš tudi kanarčka oranžne in rdečkaste barve. Vendar to še ni nobena posebnost. Senzacija razstave je kanarček s črnim perjem, križanec rume-nega vrvice in bolivijskega »črneca«. Ta kanar-

Nov ilustrirani tednik

„DRUŽINA“

razpisuje svojim naročnikom nagrade:

3 nagrade po 1000 din, 6 po 500 din, 10 po 200 din in 20 celoletnih naročnin »Mladice«

Pri nagradi boste upoštevani samo, če poravnate celoletno naročnino 30 din vaa do 10. februarja 1941. Rok je kratek, pohihte! List se tiska na lepem papirju s slikami in je primen za vezavo koncem leta. Format 24 x 31. Prva številka je že izšla, zahtevajte jo na ogled!

Uprava »DRUŽINE«, Celje, Cesta na grad št. 20

n Gasilsko društvo v Prečni. V nedeljo, dne 23. febr. ob 3 popoldne priredi tukajšnje gasilsko društvo v dvorani Prosvetnega doma komedijo v treh dejanjih »Stric lhtac«. Vljudno vabimo vse znance in prijatelje!

St. Janž na Dolenskem. Pred kratkim je presunljivo odjeknila vest po vsej naši fari. Umrla je nenadne smrti Alojzija Flajs iz Koldurja, mati peterih še nedoraslih otrok. Za vse, ki smo jo poznali, je bila ta vest skoro neverjetna. Posebno izgubo čuti naš cerkveni pevski zbor, katerega članica je bila pokojna nepretgoma 28 let. Na sv. večer je še v uprizoritvi »Slo-

venskega ločiča« nastopila v vlogi krčmarice. Nikdo ni slutil, da bo v tako kratkem času nastopila pot v večnost. Na njeni zadnji poti so jo spremlile vse katoliške organizacije v častnem številu in množica ostalih ljudi. Naj počiva v miru!

n Prosvetno društvo v Sv. Jakubu ob Savi priredi v nedeljo, 23. februarja ob 3 popoldne komedijo v treh dejanjih: »Zenitev«. Vstopnice so v predprodaji pri Viktorju Kobalu Vai vabljeni!

Prosveta v Leskovcu pri Krškem pripravila za pustno nedeljo lepo presenečenje. Pridite ta dan po večernicah »Pod Lipoc«. Ne bo vam žal!

»Orač«, naš največji kmetijski strokovni list, bo posvetil, v okviru akcije za povečanje kmetijske proizvodnje, svojo letošnjo marčevno številko izključno navodilom za pravilno gojenje onih

kmetijskih rastlin, ki jih sejemo oziroma sadimo spomladi.

V nedeljo, dne 2. marca, se bo ta številka »Orač« razpečevala po vseh slovenskih krajih. Posamezni izvod bo stal samo 1 dinar.

Da bodo mogla potrebna navodila priti v roke slednjemu slovenskemu kmetu, bo izšla tretja številka »Orač« v zvišani nakladi 50.000 iztisov.

Opozorjamo na to izredno številko »Orač« in priporočamo vsem, ki obdelujejo zemljo, da si jo kupijo. S tem si bodo za en sam dinar preskrbeli navodila, ki bodo pomagala zvišati množino in vrednost letošnjih pridelkov.

m Umrli so: župni upravitelj na Preloki v Beli krajini g. Alojzij Jerič, v Dol. Logatecu mesar in posestnik Anton Rus, v Šoštanju duhovnik ljubljanske škofije g. Maks Goričar, pri Sv. Križu pri Ajdovščini 92 letni veleposestnik Tomaž Mrevlje, v Zeleznikih Jože Čemžar, v Senvnici Franc Barovič, v Gorici odvetnik 85 letni Matija Rutar, v Kranju Mici Logar.

Iz uredništva: Sveti trenutki: Nabožnih pesmi navadno ne prinašamo. — Nekaterim: Ponovno poudarjamo, da brez podpisa ne sprejemamo ne člankov ne dopisov. — V Preserje: Začetek dopisa izpustili, ker se o dotični stvari ne razgovarjamo javno. Nasvete bomo upoštevali. — Tunice in drugim: Prihodnjič. — Videm-Krško: Prejeli ste za december. Za januar še pride. — Poročilo o zasedanju banskega sveta — prihodnjič.

ček je predmet največje pozornosti. Na njegovi kletki visi listek s ceno, ki znaša v našem denarju več tisoč dinarjev.

Mleko je znano kot učinkovito lepotilno sredstvo. V Ameriki delajo z njim veliko reklamo. Ameriške mlekarne so pridobile več filmskih zvezd, ki se umivajo izključno z njihovim mlekom. Mleko zelo dobro učinkuje na kožo in mlekarne so že jelo prodajati nalašč v ta namen pripravljeno mleko.

Povsod drugačne snubitve. V mnogih krajih Evrope je snubitev še vedno svojevrstna, tako si še danes mladenka v Andaluziji sama izbere svojega življenjskega tovariša. Če je našla moža, ki ji ugaja, speče velik šartelj in ga pošlje izvoljenecu. Če temu pogača ugaja, jo poje. V nasprotnem slučaju pa šartelj pošle nazaj in dekle ga mora poslati drugemu. — V Sardiniji meče fant za dekletom, ki si ga je na tihem izvolil, kamenčke. Če dekle vrže kamen nazaj, pomeni to, da se želi z njim seznaniti in fant ve, da zdaj sme pod njegovo okno, kjer opeva svojo izvoljenko kot ružo brez bodic. Dekletovi znanci pa opevajo fanta kot leva.

Kdo nosi lase Evropejk? Odkar so začele nositi evropske žene kratke lase, se je razvila prava trgovina z njihovimi lasmi. Na oni strani ženske režejo kite, na drugi pa jih daljšajo. Posebno črtno z otoka Trinidada se rade popašajo z dolgimi kitami. V ta namen porabljajo lase belih žensk, katere drago plačujejo. Prvi so dobivale lasulje iz Kitajske, a zdaj, ko "b" je tam težje dobiti, so našle bogat vir v belih ženah. Tudi iz Jugoslavije se izvažajo ženski lasje. Eno leto jih je namreč šlo preko meje 181 kg v vrednosti 17.000 din.

*

Dobra kupčija. »Najboljšo kupčijo sem napravil takrat, ko sem dal hčer v pevsko šolo.« »Zakaj pa?« »Obe sosedni hiši sem zdaj lahko dobil za polovično ceno.«

Hranilnica Dravske banovine Ljubljana

naznanja, da je odprla v Kranju, Prešernova ulica 9, v dosedanjih prostorih Mestne hranilnice svojo

podružnico Kranj

ki bo vršila in posredovala vse denarne posle. Za vse vloge podružnice in tudi za vse vloge Mestne hranilnice v Kranju, ki jo podružnica likvidira, jamči Dravska banovina z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo

Pri kašlju
REMEDIA
Quajacol
SIRUP

v temle originalnem zavoju
DOBIVA SE V VSEH APOTEKAH
Glavno zastopstvo za Slovenijo:
APOTEKA BAHOVEC, LJUBLJANA

Radio Ljubljana

PETEK, 21. FEBRUARJA: Jutranji pozdrav — 7.05 Napovedi, poročila — 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče) do 7.45 — 11.30 Soliska ura: Pred poštnim okencem (g. Mirko Damjan) — 12. Naše narodne (plošče) — 12.30 Poročila, objave — 13. Napovedi — 13.02 V bratnem zagrljaju. Spored Jugoslovanske glasbe (Radijski orkester) — 14. Poročila, objave — 14.10 Tujkoprometna poročila: Po stranjskih poštah na smučeh — 17.30 Z našega juga (plošče) — 18.10 Ženska ura: Socialne datjave in gospodinja (gđ. Vika Penca) — 18.30 Plošče — 18.40 Francosčina (g. dr. Stanko Lehen) — 19. Napovedi, poročila — 19.50 Otok Kreta (g. dr. Roman Savnik) — 19.50 Poročila o izseljenih — 20. Rezervirano za prenos — 21.30 Mandoline in balajke (plošče) — 22. Napovedi, poročila — Konec ob 22.30.

SOBOTA, 22. FEBRUARJA: 7 Jutranji pozdrav — 7.05 Napovedi, poročila — 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče) do 7.45 — 12 V pisanem venčku se plošče vrste, s njih pa veseli napravi done — 12.30 Poročila, objave — 13. Napavi — 13.02 V pisanem venčku se plošče vrte, s njih pa veseli napravi done — 13.30 Poročila, objave — 13.40 Napavi — 13.02 V pisanem venčku se plošče vrte, s njih pa veseli napravi done — 14. Poročila, objave — 17. Otroška ura: Strček Matijček, kramlja in proseva — 17.30 Otroška ura (plošče) — 17.50 Pregled sporeda — 18 Za delopust leva Radijski orkester — 18.40 Pogovori s poslušalci — 19. Napovedi, poročila — 19.50 Pretenimo skrb! (plošče) — 20 Znanjopolitični pregled (g. dr. Alojzij Kuhar) — 20.50 Jaka se keni (meser spored) — 22. Napovedi, poročila — 22.15 Za vesel konec tedna (Radijski orkester) — Konec ob 23.

NEDELJA, 23. FEBRUARJA: 8 Jutranji pozdrav — 8.15 Operni tri — 9. Napovedi, poročila — 9.15 Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve — 9.45 Veraki govor (g. dr. Ignacij Lenček) — 10. Hrvatske pesmi (plošče) — 10.15 Radijski salonski orkester (vodi

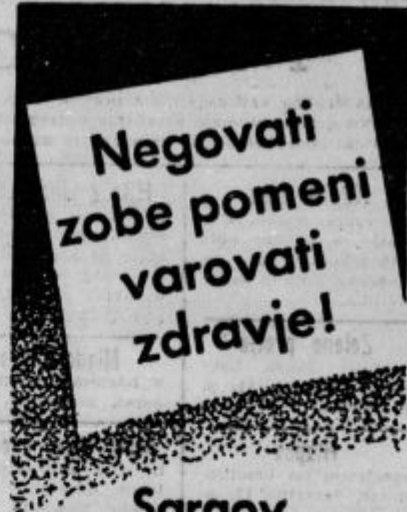
V. Novšak) — 11. Valček in polke (plošče) — 11.45 Koruške pesmi v harm. Luka Kramolca, poje soketat »Javornik« — 12.30 Poročila, objave — 13. Napovedi — 13.02 Bodimo dobre volje (Dust Jožek in Ježek in Radijski orkester) do 14.30 — 17. Nevarnost in zatiranje pasje stekline (g. dr. Sime Žibert) — 17.30 Veselo popoldne: Gorenjski trio (Samospevi g. Ahačič), vmea plošče — 19. Napovedi, poročila — 19.30 Slovenska ura: Arnost Adamič: Blež Kocen ob 20 letnici rojstva — Zvijenjeplana zvočna igra (Glani rad. igral. družine — 20.30 Godba 40 pp. Triglavskega — 22. Napovedi, poročila — 22.15 Za razvedrilo igra Radijski orkester — Konec ob 23.

PONEDELJEK, 24. FEBRUARJA: 7 Jutranji pozdrav — 7.05 Napovedi, poročila — 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče) do 7.45 — 12. Nekaj poskočnih (plošče) — 12.30 Poročila, objave — 13. Napovedi — 13.02 Nacionalni spored (Radijski orkester) — 14. Poročila, objave — 17.30 Sramel »Skrijanček« — 18.10 Duševno zdravstvo (g. dr. Anton Breclj) — 18.30 Plošče — 18.40 Vsaokoleten razvoj prirode (II. del) (g. prof. A. Moder) — 19. Napovedi, poročila — 19.25 Nac. ura: Zagreb govori — 19.40 Plošče — 19.50 Deset minut zabave — 20. Rezervirano za prenos — 22. Napovedi, poročila — Konec ob 22.30.

Jablin surogat

za izdelavo umetne domače nijače je odličen in cenen nadomestek za pravi jabolčnik ter stane zavitek za 50 litrov din 80.—, po pošti din 42.—, 2 zavitka po pošti din 78.—, 3 zavitki po pošti din 110.—. Prodaja Drogerija Emona

Ivan Kanc, Ljubljana-Nebotičnik

Negotovati zobe pomeni varovati zdravje!
Sargov KALODONT
proti zobnemu kamnu

TOREK, 25. FEBRUARJA: 7 Jutranji pozdrav — 7.05 Napovedi, poročila — 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče) do 7.45 — 12 Po domače (plošče) — 12.30 Poročila, objave — 13. Napovedi — 13.02 Slovenski napavi. Poje g. F. Lupša, član Ljubljanske opere in Radijski orkester — 14. Napovedi, poročila — 14.15 Soliska ura: Pojdimo po naših vaseh mal za šal in za smeh (ga. Julija Čučak) do 15 — 17.30 Za odhiti: dueti harmonik (brata Goloba) vmea godba na pihala (plošče) — 18.40 Notranje zmede v Rusiji zač. XVII. stol. (g. Fr. Terseglav) — 19. Napovedi, poročila — 19.25 Nac. ura — 19.40 Plošče — 19.50 Gospodarski pregled (g. Drago Potocnik) — 20. Včasih je lušno čilo, zdaj pa ni več tako... — 22. Napovedi, poročila — 22.15 Ga. Olga Perčot poje v španjski pesne pesmi ob spremljevanju klavirja — Konec ob 23.

SREDA, 26. FEBRUARJA: 7 Jutranji pozdrav — 7.05 Napovedi, poročila — 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče) do 7.45 — 12 Iz češke orkestralne glasbe (plošče) — 12.30 Poročila, objave — 13. Napovedi — 13.02 Godalni kvartet (g. St. Marin, K. Burger, Avg. Ivančič, L. Comelli) — 14. Napovedi, poročila — 17.30 Preludije in melodije (plošče) — 18. Mladinska ura: a) Peš na morje (g. M. Volta) b) Dijaška oddaja.

Smola barona Dorivala

»Dober dan, gospod Emil Šepec!« je nekdo zamrmral.
Najsi je bil glas dobrodušen, vendar čisto ljubeznivo ni zvenel. Okrogli rdeči obraz, ki je bil nasajen na debelušno postavo, je imel v očeh in okrog ustov pod črnimi brki nekaj zelo odločnega. Roka pa, ki je padla Dorivalu na ramo, je zgrabila z železnimi prsti...
»Gromska strela!« pravi Dorival in se strga na mah.
»Le počasi, le počasi!« opominja glas. »Ne uganjajte mi kozlarji, človeče, sicer...«
Tedaj je prišel Dorival do potrebnih besed. Začel je močno, po prvih dveh stavkih še močnejše, in je krepko končal z najkrepkejšimi izrazi, kar sta jih premogla glava in jezik.
»Grlu pa tako!« ga glas pohvali. »Prav dobro! Vsa čast! Zdjaj pa konec zlobudranja.« Trda roka odgne suktnjo. »Vidite znak? Kriminalna policija. Prijeti ste, Emil Šepec. Sicer pa kakšno je bilo ime, s katerim ste se pravkar predstavili, za šalo kajpak?«
»Jaz sem baron Dorival Samostrel.«
»Prav dobro! Prelepo ime, Šepec! Pa služba je služba; Bodite tako prijazni in napravite radevolje z menoj majhen sprehod do policijskega ravnateljstva, ali vam je morda ljubše, da vam nataknem železne zapestnice?«

»Mož, vi se motite!«
»Jaz se nikoli ne motim!«
»Če vam pa rečem, da ste se grozno zmotili!«
»Sem vaju stiske in bede, Šepec. Avto, pravite? Zakaj ne! Če imate denar...«
Dorival odpre denarnico.
»Dobro! Peljiva se z avtom!«
Nakar sta kriminalni policist Vrečar II. in baron Samostrel sedla na vogalu Pod lipami in Zelene ceste v avto in po nekaj minutah dospela na Aleksandrov trg...
Dorival je bil vesel, da je na varnem.
Bil je vsaj pod streho in se mu ni bilo treba bati, da bi v varstvu kriminalnega policista Vrečarja II. srečaval kakoe znance. V petih minutah bo trapasta zamenjava pojasnjena. Zbudila se mu je dobra volja. Kar zaprti »Dober dan, gospod Emil Šepec!« Smešna zadeva! Kaj bi pač utegnil biti ta gospod Emil Šepec? Roparski morilec? hm, z roparskimi morilci se ne šalijo prav nič. Žepar? Saj, bržkone žepar! Potihoma se je smejal predse...
»Emil Šepec, tukaj se se boste smejali!« zakliče kriminalni stražnik rezko.
Dorival je skomignil z rameni — pa samo notri, v srcu, kajti kot bivši častnik je prav dobro vedel, da imata Vrečar II. in kriminalni stražnik ogromne zaloge grobjanstva — in za-

hvalil Boga, da v resnici ni gospod Emil Šepec. Zdi se, da je to zvezano z vsemi mogočimi situacijami in bradostmi. Zatorej se ni smejal nič več, tudi ni zares skomignil z rameni, ampak je samo prav vljudno prosil, naj se zadeva brž ko mogoče reši, da se more neprijetna zamenjava razjasniti.
»Šepec, molčite!« pravi stražnik.
»Tepec!« reče Dorival — pa prav, prav potihoma — samo sebi.
Ježil se je, da je prosil stražnika, naj brž rešijo zadevo. Kadar tako nanese, se kajpak nikar ne prepričaj s podrejenimi policijskimi uradniki, ampak počaka mirno, dokler te ne pripeljejo pod pravo nakovalo. Pa je Dorival čakal. Dve dobri uri. Na leseni klopi. V družbi mnogih dam in gospodov, ki so kaj sumljivo zgedovali in njega tudi sumljivo gledali. Zato je vsako poldrugo minuto potihoma, pa tem priručnejše zabundral predse:
»Zlodjal!«
»Naposled pride Vrečar II.«
»Šepec, napreje!«
Vrečar II. je obstal pri vratih. Kriminalni komisar je udaril z roko po obsežnem uradnem spisu:
»Vendar! Prav vesel, moj ljubi Šepec! Ze dolgo smo na vas čakali. Po tem takem bi bile male zadevice v Dubrovniku, Zagrebu in Sarajevu. In naposled so nam poslali vabila za vas uradi iz Bruslja, Pariza, Zeneve, Nice in nekaterih drugih krajev tam v bližini. Tja, Šepček, kdor hoče veseljačiti, mora tudi enkrat plačati račun. Sitea račun!«
»Računi gospoda Emila Šepca mi niso nič mar,« pojasni Dorival. »Jaz sem baron Dorival Samostrel...«
(Nadaljevanje prihodnjega)

